

MEDICINSKA SIMULACIJA: MORALNA I ETIČKA PITANJA

*Ivana Budić^{1,2}, Svetlana Pavlović^{1,2}, Marija Stević^{3,4}, Ivana Petrov³,
Velimir Perić⁵, Marija Jović⁶, Dušica Simić^{3,4}*

¹Centar za anesteziologiju i reanimaciju, Klinički centar, Niš, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za anesteziologiju i reanimatologiju, Niš, Srbija

³Univerzitet u Beogradu, Medicinski fakultet, Katedra za anesteziologiju, Srbija

⁴Univerzitet u Beogradu, Medicinski fakultet, Katedra za anesteziologiju, Srbija

⁵Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, student poslediplomskih studija, Niš, Srbija

⁶Služba anestezije i reanimacije, Opšta bolnica Leskovac, Leskovac, Srbija

Kontakt: Ivana Budić

Kralja Stevana Prvovenčanog 42, 18000 Niš, Srbija

E-mail: ibudic@mts.rs; md.ivanabudic@gmail.com

Medicinska simulacija je danas široko rasprostranjena kao deo medicinske edukacije. Osnove simulacije temelje se na važnom moralnom principu: moramo da učinimo sve što možemo kako bi sačuvali bezbednost bolesnika, kako tokom obuke budućih generacija lekara tako i tokom sticanja novih znanja i veština lekara brojnih specijalnosti. Kao izuzetno korisno sredstvo učenja, simulacija omogućava vežbanje komunikacije, donošenje odluka, praktičnih veština i rukovođenja, uz mogućnost analize i procene uspešnosti u standardizovanim uslovima bez rizika po zdravlje bolesnika - što nije odlika učenja zasnovanog na iskustvu koje se dobija u kliničkom okruženju. Činjenica je, takođe, da simulacija sama po sebi nosi brojna etička pitanja proistekla iz toga što ova vrsta vežbi nije samo tehničke prirode, već istovremeno predstavlja i učenje prihvatanja emocionalnih izazova sa kojima se susreće u realnim okolnostima. Simulacija istovremeno obezbeđuje zonu sigurnosti u okviru koje je studentima omogućeno da greše u izvođenju praktičnih veština i komunikaciji, kao i da razviju moralnu imaginaciju. Uprkos rastućem prihvatanju kliničke simulacije, kako bi se poboljšao kvalitet i bezbednost medicinske edukacije, ostaje otvoreno pitanje u kojoj meri studenti zaista primenjuju etičke principe koje su usvojili tokom vežbanja simulacionih scenarija.

Acta Medica Medianae 2018;57(1):64-69.

Ključne reči: *medicinska simulacija, edukacija, etika*